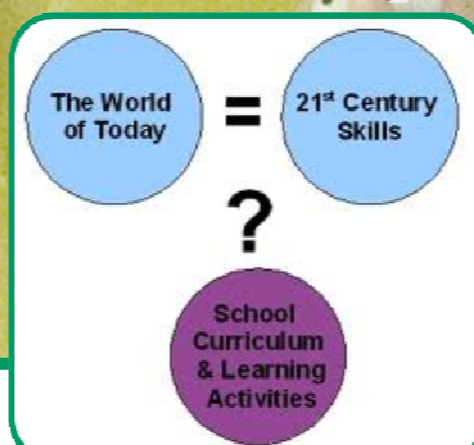

De 21st century skills en excellentie

Henk van den Bos (De Amersfoortse Berg) en Jaap Geense (Amadeus Lyceum)

Wanneer kun je een leerling bèta excellent noemen?

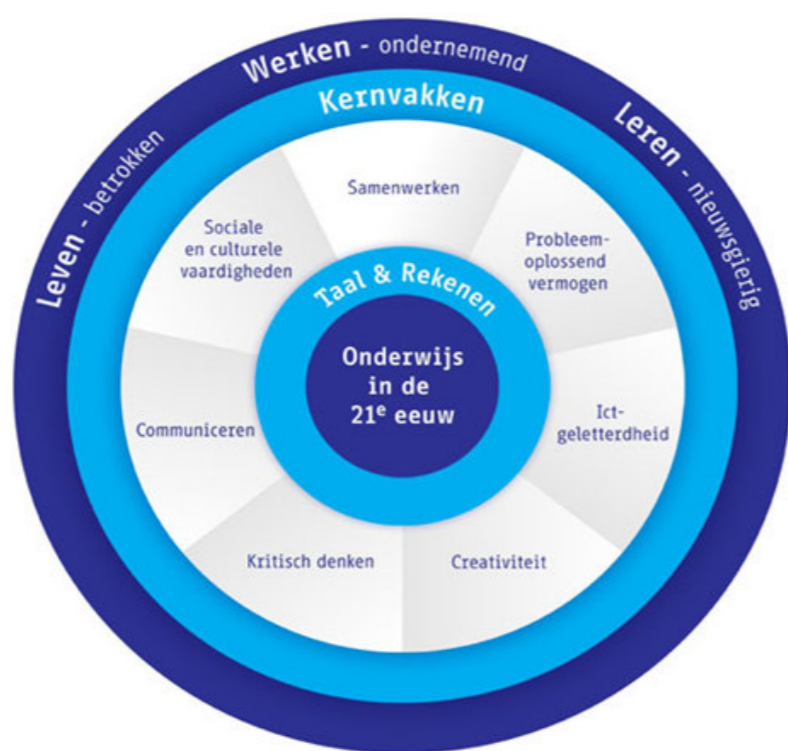
Als deze goede resultaten heeft bij wiskunde-B, scheikunde, natuurkunde en biologie?

Wij willen uitgaan van een brede visie op excellentie, die niet alleen vak inhoud omvat maar ook de vaardigheden die in onze wereld steeds belangrijker worden.

Volgens de OESO zullen **“soft skills, zoals samenwerken en probleem oplossen voor de meeste landen sleutelcompetenties blijken voor economische groei en ontwikkeling”**.

De excellente leerling zal moeten kunnen **communiceren, samenwerken en presenteren. Creativiteit** (samen met anderen!), **probleem oplossen** doe je tegenwoordig vaak in een team. Je hebt **sociale en culturele vaardigheden** nodig in de “global village”. **ICT** is niet weg te denken.

Kennisnet presenteert het volgende model met 7 vaardigheden (zie bron 1) voor de 21st century skills:

Voorbeelden uit de praktijk

Creativiteit, probleemoplossend vermogen en samenwerken:

Amadeus Lyceum: met een groepje van 6 leerlingen (die zich hebben opgegeven voor het excellentieprogramma) een heliumballon oplaten om een luchtfoto van de school te maken was een hele uitdaging. Een prachtig project om **creativiteit, probleemoplossend vermogen** en **samenwerken** te oefenen.

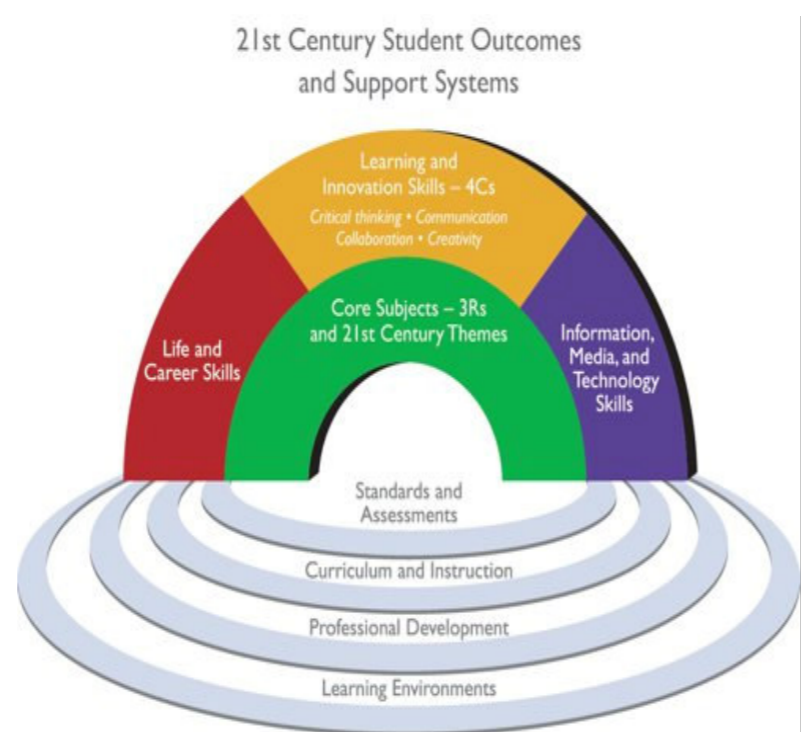
Samenwerking bedrijfsleven in het kader van Jet-Net:

Amersfoortse Berg: er worden voor V5-leerlingen workshops georganiseerd door Jelmer, een bedrijf dat investeert in de vaardigheden van zijn personeel naar het model van de 21st century skills

Hoe bied je deze skills aan?

Volgens ons moeten deze skills een plek krijgen in de **core business** van de scholen.

Als scholen met de bril van deze 7 skills naar de excellentieprogramma's en naar excellente leerlingen gaan kijken dan ontstaan er nieuwe mogelijkheden.

Voorbeelden:

- Een **ontwerp**opdracht die veel creativiteit, kritisch denken en probleemoplossend vermogen vraagt.
- Een opdracht die niet op te lossen is zonder **teamwerk**
- Een nieuw perspectief kan ontstaan op **de schoolomgeving** bij een opdracht die nuttig is voor de buurt. Sociale en culturele vaardigheden worden ontwikkeld.
- Opdrachten met gebruikmaking van sociale media en andere **ICT** mogelijkheden. Bron 2: hoe skype, googledocs, evernote, blogs, glogster etc. ingezet kunnen worden op scholen.

Hoe zou jij kunnen beginnen?

- Tip 1:** verdiep je in de 21st century skills volgens Kennisnet of andere modellen. Bijvoorbeeld met de lezing van Harvard's Change Leadership Group (bron 3)
- Tip 2:** breng in je excellentieprogramma mogelijkheden aan om deze skills te oefenen.
- Tip 3:** evalueer met leerlingen het leereffect van deze skills
- Tip 4:** neem de skills op in een excellentierapportage
- Tip 5:** neem contact met ons op of word lid van de LinkedIn-groep “21st century skills”, een subgroup van Kennisnet

Met dank aan

De leerlingen en docenten die in 2011 gestart zijn met een bèta excellentieprogramma op het Amadeus Lyceum en de openbare scholengemeenschap De Amersfoortse Berg.

Junior College Utrecht

Contactgegevens

j.geense@amadeuslyceum.nl
h.vandenbos@amersfoortseberg.nl

Jet-Net
Jongeren en Technologie Netwerk Nederland

AMADEUS lyceum

openbare scholengemeenschap de Amersfoortse Berg

bèta excellent
2010 - 2015

* gemaakt in het kader van het Schoolprojectleiders Ontwikkel Team
* gepresenteerd op de JCU-conferentie 'Bouwstenen voor excellentie', 16 mei 2012

JELMER
DE CIVIELE TOEKOMST

Bronnen:

- 1.Kennisnet. <http://innovatie.kennisnet.nl/category/skills>
- 2.Hoe ICT (sociale media) in te zetten in het onderwijs? <http://www.ernomijland.com/docs/smiho.pdf>
- 3.Harvard's Change Leadership Group. <http://www.youtube.com/watch?v=NS2PqTTxFFc>

